

Retorn procés participatiu del nou Decret d'Orientació Educativa de l'Alumnat

La Generalitat de Catalunya està elaborant el Decret d'Orientació Educativa per contribuir al desenvolupament personal i professional de l'alumne al llarg de tota l'etapa educativa.

L'Orientació no és una pràctica deslligada de la realitat socioeconòmica de l'entorn, cal que tingui present, incorpori una visió crítica dels principals fenòmens de l'entorn i contribueixi al desenvolupament de les persones, els grups i les comunitats. Aquesta contribució no es pot reduir a un nombre limitat d'accions puntuals, sinó que requereix d'una acció continuada, planificada i organitzada al llarg de les etapes educatives.

Els objectius del procés de consulta previ al Decret d'Orientació identifica continguts clau del Decret i incorpora elements innovadors per a la regulació que permetin garantir una orientació educativa adequada al llarg de la vida.

La consulta pública ha estat oberta entre els dies 20 de desembre i 20 de gener a tota la ciutadania, especialment a la comunitat educativa i amb especial referència als professionals de l'orientació educativa. Les preguntes per orientar aquest procés de consulta van ser les següents:

1. Quins aspectes del sistema actual d'orientació educativa considereu que convindria millorar?
2. Quins elements de caràcter personal o material creieu que caldria disposar per oferir un sistema d'orientació educativa de qualitat?
3. Considera que s'ha descrit adequadament la realitat relacionada amb l'orientació educativa als centres educatius?
4. Hi ha aspectes que no s'han tingut en compte i que haurien de ser valorats per l'Administració Educativa de la Generalitat de Catalunya?
5. S'haurien de preveure altres objectius diferents? Quins?
6. Quines propostes d'actuació en matèria d'orientació caldria prioritzar i/o afegir?

S'han rebut un total de 91 propostes al procés de consulta. Els col·lectius que han participat agrupen diferents agents que d'una manera o altra realitzen activitats d'orientació a infants o joves, com ara: tutors d'aula, docents, altres professionals de l'educació, fundacions relacionades amb el món educatiu, empreses externes amb experiència en educació i coneixedores de la situació actual pel que fa a l'orientació educativa, experts educació del món universitari o privat que realitzen recerca educativa, el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya i el Col·legi oficial de Pedagogia de Catalunya.

Recull de les aportacions: les propostes rebudes s'han sistematitzat i agrupat segons el contingut: [Consulta les propostes](#)

Les opinions generals, suggerències i propostes concretes rebudes a la plataforma *Participa* d'aquest procés de consulta prèvia s'han treballat amb la següent metodologia:

En primer lloc, s'ha realitzat un procés de llistar totes les aportacions rebudes per ordre cronològic. A continuació, s'ha extret la idea o idees principals de cadascuna d'elles. Per poder treballar-ne el contingut de forma que puguin o no considerar-se en el futur Decret d'Orientació educativa, les contribucions s'han resumit en forma de propostes concretes en

relació a diferents àmbits dins de l'Orientació educativa. I, finalment, s'han agrupat i sistematitzat segons el seu contingut en tres àmbits diferents, que s'exposen a continuació:

CONSULTA

S'ha realitzat una sistematització dels continguts de les aportacions per àrees temàtiques (agrupació per conceptes de les propostes rebudes):

Els tres àmbits que més es repeteixen van en el sentit de definir la resposta a diverses preguntes plantejades entorn de l'orientació educativa:

1. En primer lloc, el **per què** de l'orientació, és a dir la necessitat de fer referència en el decret al marc referencial emprat i també a la normativa i referències nacionals i internacionals en educació; les aportacions demanen definir bé l'orientació i els seus límits, posant al centre la figura de l'alumne.

En aquest punt es demana conceptualitzar l'orientació, respecte del marc normatiu, es demana incloure tots els decrets de referència i les referències internacionals (UNESCO, OCDE- how youth explore, experience and think about their future-: Informe Gatsby (good career guidance).

Els participants indiquen que cal un estudi i recerca sobre educació. També hi ha intervencions que demanen realitzar una avaluació de l'orientació basada en estàndards, establiment d'objectius, designació de recursos... A continuació es mostren exemples de les suggerències rebudes a tal efecte:

- ✓ *“Un marc de referència comú per a l'orientació educativa ha de basar-se en estàndards internacionals, definir objectius i responsabilitats clars, utilitzar un llenguatge senzill i establir indicadors que permetin mesurar l'abast d'aquests objectius”*
- ✓ *“Incloure les referències de la CRPD i de la UNESCO.”*
- ✓ *“Fer referència en la necessitat de fer una transformació paral·lela dels tres grans àmbits que tenen decrets propis i actualment en revisió: Decret d'Inclusió. Revisió de necessitats actuals per millorar el SEI. Hi ha el TaPSEI. / Decret de Serveis Educatius. Revisió del marc d'actuació, funcionament i funcions dels SE tant de zona (EAP, CRP, ELIC) com específics (CREDA, CREDV, CRETDIC). S'han obert grups de discussió per a la millora, revisió i aportacions / El propi projecte Decret d'OE.”*
- ✓ *“Els orientadors/es estem cansats/des de què vagin sorgint iniciatives teòriques (DUA p.e) i de funcionament, públiques i privades (educació 360 p.e), per les quals no ens preparen i tampoc sabem si acaben de formar part de la normativa o el paradigma que hem de promoure i seguir. Agrairíem una base sòlida i fonamentada, teòrica i*

contrastada, que dissenyi les línies d'actuació del departament d'educació en els àmbits que afectin a les nostres funcions.”

2. En segon lloc, la majoria de les aportacions rebudes mostren interès en que el decret clarifiqui **qui i com**, és a dir, quins agents del sistema realitzen funcions relacionades amb l'orientació, ja sigui dins com fora del centre educatiu, i s'emmarqui quines funcions concretes han de tenir i sobretot quines no, de quin marc horari disposen, quins espais...

Les intervencions van en línia que el decret posi de manifest qüestions com la definició d'agents clau del sistema amb funció orientadora dins del sistema educatiu: psicòleg, pedagog, TIS, logopeda, terapeuta ocupacional, persones especialitzades en NESE (autisme, per exemple), altres professionals. Incloure la figura dels logopedes, terapeutes ocupacionals al centre. I demanen pensar el paper de les famílies, per exemple.

De la participació ciutadana es desprèn gran interès en què el decret formuli o defineixi les funcions de les persones que realitzen funció orientadora, rols clars i ben distribuïts. Seguir formant al professional de l'orientació. Es fa èmfasi en la distribució horària persones orientadores: no impartir classe. Tenir un espai privat per realitzar les orientacions.

També hi ha intervencions que demanen clarificar quina titulació, quina formació inicial i contínua ha de tenir cadascuna d'aquestes persones professionals. Per exemple: “Assegurar una formació mínima d'entrada de les persones orientadores, per exemple, psicopedagogia. Dur a terme formacions especialitzades segons el perfil, i de forma contínua. I formació inicial.

En la mateixa línia, les intervencions fan èmfasi en que el decret contempli com es relacionen tots aquests agents, com ha de ser la xarxa en què participin totes les persones professionals que fan tasques d'orientació educativa, quina seria la figura de coordinació, etc.

Concretament, recollim algunes de les aportacions concretes:

- ✓ *“Així mateix, l'administració educativa ha de promoure, en l'àmbit local, espais de col·laboració i treball en xarxa entre els agents del territori, per tal de facilitar la col·laboració entre centres escolars, centres d'educació postobligatòria, el teixit productiu i les entitats socials. L'objectiu d'aquests espais, en línia amb les referències i estudis internacionals, és fomentar experiències vivencials en l'àmbit professional i el desenvolupament personal, contribuint així a enriquir la tasca orientadora”*
- ✓ *“ Reformular el consell orientador.”*
- ✓ *“Definir i acotar funcions Serveis Educatius, responsabilitats clares. “*
- ✓ *“Crear un grup impulsor, grup de coordinació (nomenclatures diferents)...per a orientadors de centres, coordinat des de SE, o agrupant centres... “*

- ✓ *“Coordinar l’orientació de forma que es treballi en xarxa , amb ens locals (regidories educació, Joventut, Salut i Promoció econòmica dels municipis, Diputacions, cambres, consells d’FP), consells comarcals, ...També CSMIJ, Departament de Salut en general, èmfasi en empreses locals, entitats socials, teixit productiu ...Pla Jove, UAO, Escola-Empresa a FP. “*
 - ✓ *“També assegurar la coordinació interdepartamental: Salut, Drets socials, Família, Treball...Intensificar el treball coordinat del professional de l’OE amb atenció educativa”*
 - ✓ *“Cal que l’equip d’orientació i l’equip directiu es coordinin i treballin conjuntament per impulsar i liderar una resposta d’aprenentatge personalitzat per a tothom”*
 - ✓ *“Noves formes de treballar les coordinacions amb altres professionals de Salut mental”*
 - ✓ *“La coordinació interdepartamental s’hauria de fer en una Comissió tècnica permanent amb representants dels Departaments d’Educació, Salut, Drets Socials i Treball”.*
 - ✓ *“Requereix d’un enfocament multilateral i, per tant, de la col·laboració entre agents clau del sistema educatiu, administracions locals, teixit econòmic i agents de l’educació postobligatòria per fomentar” experiències vivencials en l’àmbit professional i desenvolupament personal.*
 - ✓ *“Facilitar processos de derivació a altres serveis. “*
 - ✓ *“Establir una ràtio persones orientadores segons tipologia de centre. “*
 - ✓ *“Fixar una ràtio d’orientadors per centre en funció del nombre d’alumnes al centre”*
3. Finalment, moltes aportacions giren entorn d’aquest tercer eix: QUÈ-QUAN-PER A QUI: EN RELACIÓ AL CONTINGUT I ALS DESTINATARIS DE L’ORIENTACIÓ, entorn de la idea d’orientació al llarg de la vida. Aquestes aportacions fan referència a la necessitat d’incloure per qui anirà dirigit el DO, quan, en quines etapes es durà a terme orientació i com, és a dir, suggereixen, a tall d’exemple:

- ✓ *Oferir orientació al llarg de totes les etapes educatives, per a tot l'alumnat, des d'infantil. Avaluació psicopedagògica en tots els cursos, promoure detecció universal.*
- ✓ *Crear eines de seguiment de cada alumne des d'infantil, i adjuntar tota la informació d'orientació personal.*
- ✓ *Augmentar les experiències vivencials dels alumnes en entorns reals, realitzar visites a empreses, estades educatives (job shadowing), xerrades amb professionals, fires.*
- ✓ *Incidir en l'orientació per a NESE, facilitar més recursos d'orientació per alumnat NESE*
- ✓ *Treballar més l'orientació a la post obligatòria, disposar d'un pla d'orientació de centre a postobligatòria.*
- ✓ *Posar èmfasi en coordinació entre cursos i etapes (no perdre informació en les transicions entre etapes)*
- ✓ *Facilitar una persona assessora, orientadora per les transicions al món del treball .*
- ✓ *Incloure en orientació: Mindfulness, Assetjament, Prevenció conductes suïcides, prevenció conflictes, ..., de forma planificada i que es puguin avaluar en totes les situacions d'ensenyament-aprenentatge. Millorar la difusió dels materials.*
- ✓ *Endreçar materials de suport .*
- ✓ *Dissenyar activitats d'aula per l'orientació. Oferir recursos multinivell ("que el departament elabori una editorial pròpia, crear materials tipus Science Bits).*
- ✓ *Treballar l'orientació de manera competencial, infusió curricular*

El contingut d'aquest document agrupa les intervencions obtingudes en la plataforma digital de Participació, al voltant de les preguntes realitzades en la consulta i de la concreció de les conclusions per àrees.

S'ha de treballar perquè el Decret d'Orientació contempli les respostes a les inquietuds rebudes per part dels ciutadans. A tal efecte s'obriran diversos grups de debat en què a través de dinàmiques de participació s'aniran perfilant línies per donar resposta a les aportacions que s'han anat rebent entorn del plantejament del Decret d'Orientació.

Concretament, es tracta de grups focus de discussió amb experts, alumnat, professionals de l'educació i la comunitat educativa i s'obriran sessions de participació als dotze territoris que han de poder fer una anàlisi de caràcter qualitatiu de les dades del sistema i de la situació de l'orientació, així com la identificació dels aspectes que més preocupen als diferents col·lectius en funció del seu rol i la seva visió de l'orientació.